

(המשך מעמוד 19)

● אבל לא היית כותב אותו כך, היית כותב ספר אחר. כן, שהוא היה גמיכן "בסטילר" עולמי, אבל אחר.

● למעשה אתה הוסף את המספר של הספר למעין פרומטום יהודי, נכון?

● לא, כאן, אם מותר לי לתקן אותך...
● כן, כן?

אני חושב את עצמי לצלם טוב של הנפש הישראלית. יש סיפור אחד, כאן בספר, שהוא... כל הסיפורים רוויים בזה, ויש קשר בין שלושת הסיפורים בספר... אבל יש סיפור אחד ששמו "סיפור מינכן", שהוא סיפור די חולה, ואני טוען שהוא צילום הנפש הישראלית.

● אפשר שהמילה "די" מיותרת. הסיפור הוא חולני, והוא רצחני.

אבל הוא צילום הנפש הישראלית, וזאת לא נפש יהודית, זאת נפש ישראלית. הנפש הישראלית היא מוטציה של הנפש היהודית. מוטציה גם בעזרת השפה. השפה עזרה למורטציה להתקיים גם בעולם חדש וביקום אחר. אוקיי? אתה איתי?

● מוטציה פירושה שזן מסויים מוליד במיקרה איזה שהוא ולד, ונרצח צר זן חדש. ואילו כאן אפשר לטעון שזה המשך היהדות באמצעים אחרים.

● לא, לא נכון. לא. פה נולד זן חדש, אבל זה לא המשך היהדות באמצעים אחרים, זאת מורטציה של היהדות. היהדות היא האמא החוקית של המוטציה, המוטציה היא ממזר של היהדות, אין לה קשר אל היהדות.

אין קשר לאלה שמופיעים בסיפורימינכן עם היהדות, כשם שאין קשר למי שהיום ער"ש מה שעושה בקולומביה, ובכל מיני ארצות אחרות, שאנחנו רווחים בהן. ואני חייב להזכיר, שאני כתבתי את זה לפני איקס שנים, לא לפני שהעוברות התגלו, אלא גם לפני שהעוברות התבצעו בכלל.

יש בסיפור רצח, יש בו הירואני, יש בו סחר'נשק, ואני כתבתי את זה לפני שזה היה ככלל עניבר בעמי אמן, כתבתי את זה לפני זה, כי אני קרוב לנפש הישראלית ואני מבין אותה. אני מבין את הנפש הישראלית, ואני ניחשתי מה הנפש הישראלית מסוגלת לבצע. למה? כי אני כנראה בעצמי, כמו כל ישר

* מוטציה (מהמילה הלטינית MU-TARE, לשונות) פירושה שיוני נגמ' בצאצא הניתן להורשה.

● אצל הנוצרים קיום המושג, "השומט של הי"ן."

כל סיפור אמיתי, מודוסטייבסקי ומטה, הוא השוט של ה' כל סופר, זה התפקיד של הספרות בכלל, להיות השוט של ה'.

● עכשיו אתה, בתור השומט של ה', אומר שהישראלי הוא השומט של ה', לנקום באנושות על מה שהיא עשתה ליהודים.

כך אמרתי. אכן, כך אמרתי. אמת. ● אני זוכר איזה...

ה' ירחם על כולנו. ● על כולם וגם על כולנו. לפני הרבה מאוד שנים כתבת סיפור

בהעולם הזה — אולי כבר שכחת, ואני זוכר אותו — על "הכבש הנוראי", כבש ש...

אני לא שכחתי. ● כבש שגדל וגדל וגדל, עד שהוא מתחיל לטרוף את כל חיות הטרף.

את הזאבים ואת הנמרים ואת האריות, את כולם.

● למעשה זה אותו רעיון.

אני ישראלי ואני הכנתי או, או לפחות חשתי או — אני חש, אני לא מבין, אני סופר, סופר לא מבין, סופר חש — חשתי את הנפש הישראלית. ה' ירחם על כולנו, אמן ואמן סלע, ה' ירחם על כולנו.

אני אומר לך, היהודים זה עם מקולל, אבל הישראלים זה הסעיף הכי מקולל שיכול להיות של העם היהודי.

● את זה כתבת בסיפור על הכבש הנוראי.

בהיותי בן פחות מ-25.

● כתבת ל ס נ י מילחמת ששת הימים.

בהיותי בערך בגיל 25, נאמר.

● בשנות ה-50 המאוחרות.

כן, הייתי בן 25 כאשר כתבתי, וה' ירחם עליך ועלי, כי זה הסיפור עלינו, מה אני אעשה.

● לפני שהיו שטחים כבושים, לפני מילחמת ששת הימים, לפני ה' אינתיפאדה.

זה בכלל לפני שחשבנו שיקרה דבר כזה. ● אבל היכרנו את בן גוריון.

לצערי הרב, כן. ואם אתה שאלת על כך גוריון, אני באמת מאמין, באמת ובאמונה שלמה, שהאסון של הציונות, הקטסטרופה של הציונות זה בן גוריון. כתבתי את זה כמה פעמים. אכתוב את זה עוד 700 פעמים, אם יתנו לי.

מרינת בן גוריון זה דבר שנידון לכישלון מלכתחילה, אילו רק מישוה היה מבין במה המדובר.

מרינת בן גוריון היתה בנוייה על ניתוק מוחלט מהסביבה המיידית, דבר שהטבע אינו תופס אותו ואינו סובל אותו.

אמבה אינה יכולה להיות מנותקת מהסביבה המיידית, ומרינת אינה יכולה להיות מנותקת מהסביבה המיידית. הסביבה המיידית רית שלנו זה כאן. בן גוריון המציא מין צינור מלאכותי, שמקשר אותנו אל איזה סביבה אחרת, לא אל הסביבה המיידית. ואנחנו חיים בתוך בועה. וברגע שנפרץ או נסתם הצינור הזה, אנחנו, בתוך הבועה, או נחנקים, או שה' בועה מתפוצצת, אחת מהשתיים.

זה מה שעשה לנו בן גוריון וזה מה שע' שינו אנחנו כאשר בחרנו בבן גוריון.

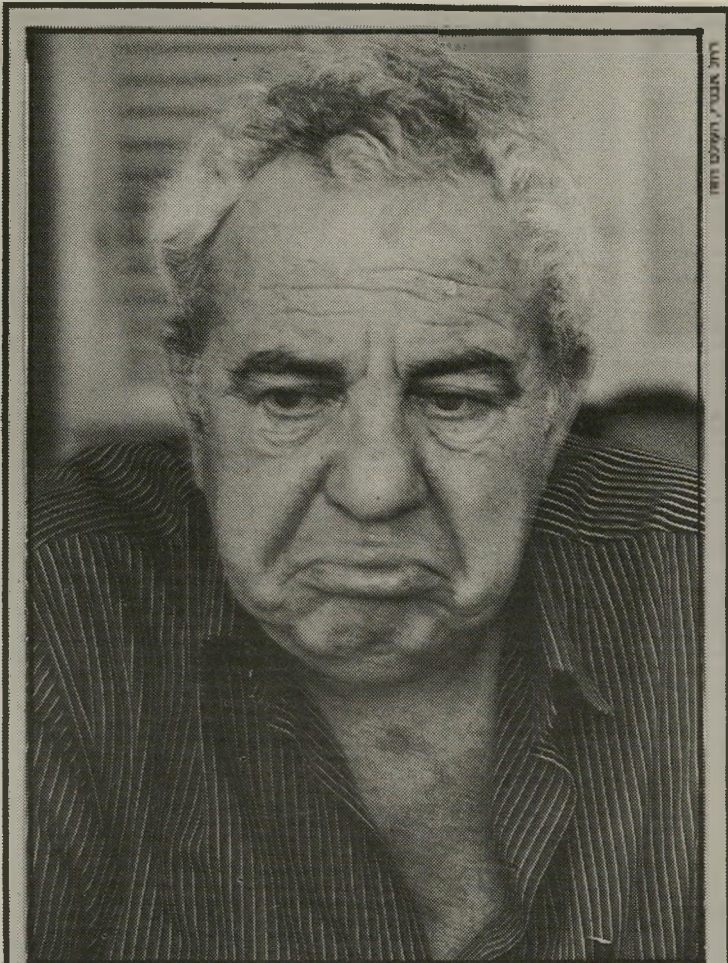
היתה לנו בחירה, בן גוריון או לא בן גוריון. יון. בחרנו לאנכונ, וזה סיפור לעוד ראיון.

אני לא יודע, זה כבר סיפור ארוך, מר אנכרי. ● אבל לפי דברייך, הרי הוא נגזר עלינו מראש, הבן גוריון הזה. לא היתה לנו ברירה אלא לבחור בו.

לא, לא, יכולנו, יכולנו, היתה לנו ברירה, אתה היית ברירה, אני הייתי ברירה, רטוש היה ברירה, הכנענים היו ברירה, היו המון ברירות. הפור נפל, אבל אני אומר לך, זה לא נכון ואני לא דטרמיניסטי, שום אדם רציני

● לא, אז אני לא אגיד את הסוף של הסיפור, אגיד רק את מהותו. הוא עוסק בשריפת ילדים גרמנים. אפשר למען שזה סיפור יהודי דוור

ראלי טוב, שייך למוטציה הזאת, ואני מתוך המוטציה עצמה הבנתי את המהות שלי. ● מישהו יכול לחשוב שעלילת הסיפור השלישי — ישראלי בא

אמוס אוז

שאלה: האם ישראל היא המשך היהדות באמצעים אחרים?

תשובה: לא, לא פה נולד זן חדש. זאת מוטציה של היהדות. ממזר של היהדות, שאין לו קשר עם היהדות.

קא, יותר מאשר ישראלי. ● זה סיפור ישראלי יותר מאשר יהודי. ● ולמה?

הוא עוסק בגלגול של היהודי אל הישראלי, בשארית או במישקע שנשאר אצל הישראלי של היהודי, והופך אותו לסכנה לעולם ולאנושות.

● אם הישראלי הוא מוטציה של היהודי, מה יהודי בו ומה ישראלי בו?

אני אשאל אותך שאלה במקום לתת לך תשובה. אני אשאל אותך: האם ה' — אם יש ה', אם יש דבר כזה — לא התכוון להעניש את האנושות על מה שהיא עשתה ליהודים, כזה שהיא עשתה מוטציה של היהודי שיכול להרוס את האנושות בכלל? זאת שאלה:

● שאלה מצויינת.

שאלה טובה. אני עכשיו שואל אותך.

● על זה רק ה' יכול לענות.

אני שאלתי את ה' את אורי אנכרי, לא את ה'.

בכל אופן, מה שלא נעים לי ומעיק עלי מאוד זה שאחריאחד, קטעים מהסיפור הזה הולכים ומתגשמים עכשיו בכותרות ראשיות בעיתוני הערב והבוקר.

● מתי כתבת את הסיפור?

כתוב. בקאהר ב' 1987. ועכשיו זה קם לתחייה, ופשוט קורה בשטח. מעצבו, נכון? כן, אותי גם כן.

למינכן, חרטף ילדים גרמנים... אל תספר את הסוף של הסיפור, ואל תהיה כמו הסדרן הסקוטי שלא קיבל טיפ וגילה לבאי-הקולנוע מי הרוצח בסרט.

"ספר מטרופוליטן לגמרי"

„שלושה סיפורים, שאירועיהם מתרחשים בזמנים ובמקומות רחוקים, ספק-מציונותיים וספק-חזויים, כך נאמר על עטיפת סיפור החדש של עמוס קינן, „ציבעונים אחינו“.

„ספר מטרופוליטן“ היתה התגובה הראשונה של קוראים. הספר מורכב משלושה סיפורים: „אודסה מאמה“, „מחול צירקסי בי סידני“, „סיפור מינכן“. הם כתובים כולם בסיגנון הקינני האופייני — תע' רובת של תמונות סוריאליסטיות וקטעים כמעט אוטו-ביוגראפיים ישראליים.

סיפור הקודם של קינן, „הדרך ל' עני-חוד“, סיפר על דיקטטורה צב' אית-פאשיסטית בישראל, ועל הדרך להפלתה. הספר החדש אינו עוסק ב' אירוע כזה, אלא נותן תמונה כללית של זוועה מתמשכת, שבה מעורבות כל הסטיות האפשריות.

קינן עצמו רואה בספר דק זה את יצירתו החשובה ביותר עד כה. הוא עלול לגרום להלם אצל קוראים רבים.

עמוס קינן צבעונים אחינו